

Skláři, kováři, zaměstnankyně úřadu práce? Šmarda by u předčasných důchodů zohlednil i psychickou zátěž

Autor: amb -

3. září 2023

•

17:39

Sdílejte:

Rozšíření okruhu fyzicky náročných zaměstnání, ze kterých by lidé mohli bez sankce odejít dříve do předčasného důchodu, je zatím v nedohlednu. Předseda SOCDÉM se ale ptá: A co psychická zátěž? „Typicky jde o exponované pracovnice a pracovníky úřadů práce nebo finančních úřadů, operátorky a podobně," uvedl pro Blesk Zprávy.

V září by měl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL) předložit návrh penzijních reforem. **Zatím však nezveřejní, jaké další náročné profese by kromě horníků, hasičů a záchranářů mohly odcházet do důchodu dříve.** Návrh zákona by měl v tuto chvíli zahrnovat naopak jen zvýšení všeobecného odchodu do důchodu.

Hovoří se o tom, že by do předčasných důchodů mohli jít lidé, kteří dělají práci 3. a 4. kategorie. Do první z nich spadají zaměstnání, při nichž jsou překračovány hygienické limity a lidé kvůli tomu musí používat ochranné prostředky. **4. kategorie zahrnuje pracovníky, jejichž zdraví je navzdory ochranným prostředkům ve velkém ohrožení.** Zabývá se tím § 3 vyhlášky č. 432/2003 Sb.

Zaměstnání se do těchto kategorií zařazuje na základě posuzování 13 možných rizik. Netýká se to těch, která zaměstnance ohrožují například jednou do měsíce, ale po celou pracovní dobu. Mezi ně podle vyhlášky č. 107/2013 Sb. patří:

- Hluk (3. kategorie je do 85 - 105 dB, větší hluk už spadá do 4. kategorie)

- Prach
- Chlad
- Chemikálie
- Neionizující záření a elektromagnetické pole
- Fyzická zátěž
- Vibrace
- Pracovní poloha
- Zátěž teplem
- Psychická zátěž (jde o monotónní činnost, která je vykonávána na směny, ve vnuceném tempu nebo práce v noci)
- Zraková zátěž (práce ve zvláštních světelných podmínkách či nutnost rozeznávat detaily)
- Práce s biologickými činiteli
- Práce ve zvýšeném tlaku vzduchu

Prezident Unie zaměstnavatelských svazů Jiří Horecký souhlasí s tím, aby mohli do důchodu dříve odcházet lidé vykonávající fyzicky náročnou profesi. **„Po zdravotnických záchranářích, kde dřívější odchod do důchodu již platí, by mohlo jít například o horníky, skláře, dřevorubce, některé pracovníky v chemickém průmyslu a podobně,“** řekl Blesk Zprávám Horecký.

„Seznam náročných profesí je odbornou záležitostí, měli by se na něm proto podílet například i lékaři a další specialisté,“ sdělil Blesk Zprávám předseda ČSSD Michal Šmarda.

„Jde tedy o typy prací, při nichž hrozí poškození zdraví kvůli prachu, hluku, vibracím, teplu, chladu, zatěžování zraku, fyzické zátěži, chemikáliím a dalším rizikovým faktorům,“ dodal.

Kováři, brusiči, zedníci

SOCDEM, dříve ČSSD, se důchodům v předchozích letech věnovala během druhé vlády Andreje Babiše, a to například v rámci Komise pro spravedlivé důchody. Tu vedla Jana Maláčová a Danuše Nerudová. Už tehdy se stanovilo, že by mohli do penze dřív odcházet 3. a 4. kategorie – lidé pracující například v hutnictví, chemickém průmyslu nebo těžkém strojírenství.

V rámci 3. kategorie tehdy podle stránky České důchody mohlo jít například o **obsahu zařízení na zpracování kovů, všeobecné sestry se specializací, montážní dělníky mechanických zařízení a ostatních výrobků, seřizovače a obsluhu obráběcích strojů (kromě dřevoobráběcích), obsluhu strojů na výrobu a zpracování výrobků z plastu.**

U 4. kategorie to mohli být **brusiči, leštiči a ostříči nástrojů a kovů, zedníci, kamnáři, dlaždiči a montéři suchých staveb, obsluha zařízení na zpracování kovů, ostatní pomocní pracovníci ve výrobě, ostatní řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci hlavní stavební výroby a kováři.**

Do obou kategorií spadají **svářeči, obsluha důlních zařízení, řezači plamenem a páječi, modeláři, formíři, jádraři či slévači ve slévárnách, kvalitáři a testovači výrobků a laboranti (kromě potravin a nápojů).**

A co psychicky náročné práce?

„K těmto profesím by se měly podle Sociální demokracie připojit i profese s velkou psychickou zátěží, typicky jde o exponované pracovnice a pracovníky úřadů práce nebo finančních úřadů, operátorky a podobně. Sociální demokracii se podařilo již v minulém volebním období prosadit mezi náročné profese záchranáře a podnikové hasiče. Na další nyní čekáme, současná vláda od té doby nijak nepokročila,“ dodal Šmarda.

„Myslím si, že ne. Nikoliv pro to, že psychická zátěž nemá tak negativní dopady na lidské zdraví jako zátěž fyzická, ale zejména proto, že bylo velmi náročné až nemožné

objektivně posuzovat a určovat povolání, kterých by se to mělo týkat,“ oponuje Horecký.

Kolika lidí se to bude týkat?

Otázka je, kolika lidí by se změny mohly týkat. **Jurečka už dříve podle ČTK uvedl, že nemůže jít ani o statisíce, ani o desetitisíce pracovníků.** Existují také obavy z nedostatku pracovníků – kolem roku 2030 totiž začne odcházet do důchodu generace „Husákových dětí“, což už samo o sobě bude znamenat propad.

Od roku 2016 odchází dřív do penze horníci z hlubinných dolů. Nejdřív se jim to mělo zkrátit o 5 let, stát však jejich odchod nakonec urychlil až o 7 let. Nárok na dřívější důchod mají horníci, kteří odpracovali 3 tisíce směn v uhelných dolech nebo 2 tisíce směn v dolech uranových.

Naposledy 1. ledna 2023 nabyl účinnosti zákon, který umožnil dřívější odchod do důchodu bez sankcí zdravotníkům záchranné služby. Ti, kteří dovršili 60 let a odpracovali 4400 směn, mohou odejít do důchodu o 2,5 roku dříve.

„Plně podporujeme myšlenku dřívějšího odchodu zdravotníků záchranné služby do důchodu. Práce záchranáře, řidiče záchranky, lékaře či operátora je nesmírně náročná a tito lidé si dřívější penzi zcela jistě zaslouží,“ řekla už dříve Blesk Zprávám Jana Poštová, mluvčí pražské Zdravotnické záchranné služby.

V potaz je ale podle ní potřeba vzít další důležité faktory: Například fakt, že záchranáři rapidně ubývají. **„Pokud se tedy ještě z druhé strany ‚otevře stavidlo‘ a lidé nám budou, byt' zaslouženě, odcházet předčasně do důchodu, je potřeba najít systémové řešení, které rapidní úbytek záchranářů nahradí.** Obáváme se, že obor zdravotnický záchranář vymírá a zatím se neděje nic, co by tento úbytek řešilo,“ upozornila Poštová.

Dřívější penze byla umožněna také podnikovým hasičům. Zpočátku se měla novela týkat ještě dalších 2000 zaměstnanců s náročným povoláním, zahrnula by například i právě svářeče nebo kováře, původní návrh myslel i na policisty. Nebylo v něm ale správně popsáno, koho by se to týkalo.

Podle ČSSD zatím vláda závazek, že součástí důchodové reformy bude dřívější odchod do důchodu, opomíjí. „Zatím zůstává jen u slibů a kvůli nekompetentnosti vlády se za dva roky v tomto ohledu nestalo vůbec nic. Nebýt sociálních demokratů, tak se možnost odejít bez sankcí dříve do důchodu netýká ani záchranářů a podnikových hasičů. Podobně jako výchovné se alespoň toto podařilo navzdory ANO a opozici prosadit za minulé vlády,“ konstatuje Šmarda v tiskové zprávě.

Zdroj: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-politika/751834/sklari-kovari-zamestnankyne-uradu-prace-smarda-by-u-predcasnych-duchodu-zohlednil-i-psychickou-zatez.html>